

Julebasaren

Billeder: Bente Foged Madsen

Forberedelserne

Af Anne Katrine Wolgast

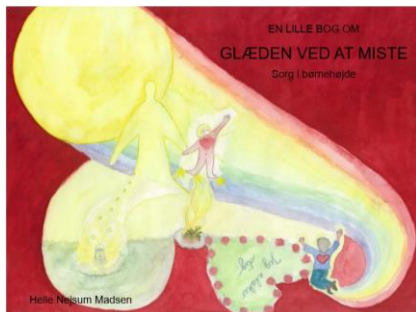
Søndag d. 18. november var der travlhed i bageriet og caféen på Hertha, hvor 1. klasse var samlet for at bage honningkagehjerter til deres honningkage-bod i julebasaren. Alle, store som små, var i sving, men der blev også tid til en traktortur ned for at hente grene til snobrødsbagning for børnene. Midt på dagen var der lækker fælles sammenskuds-frokost, før der blev bagt videre i bageriet og ude ved snobrødsbålet. En hyggelig og produktiv dag i skolens tjeneste.

'En lille bog om glæden ved at miste' af Helle Nejsum Madsen

En boganmeldelse

Af Anne Katrine Wolgast

Med udgangspunkt i sit eget tab har Helle Nejsum Madsen skrevet 'En lille bog om glæden ved at miste', som handler om sorg i børnehøjde. Det kan være svært for de efterladte at acceptere døden – både store og små – men hvordan kan vi voksne ledsage et barn gennem sorgen og savnet?

I bogen fortæller Helle om at miste sit fjerde barn, som døde tre dage efter fødslen, og hvordan hun og hendes mand Ulrik valgte at fortælle børnene om tabet af deres lillesøster gennem et eventyr. Børn opfatter verden i billeder op til 9-10 års alderen, og derfor kan de ikke stille meget op med en voksens konkrete og faktuelle fortælling om, hvordan døden indtræffer.

Lillesøsterens død blev fortalt til de ventende søskende som et omvendt fødselsdagseventyr, som vi kender det fra børnehaven, hvor børnene til deres fødselsdag får fortalt, hvordan de oppe fra himlen vælger deres forældre og sammen med deres engel går ned af regnbuen og lægger sig under deres mors hjerte. Når eventyret er omvendt, går den afdøde tilbage over regnbuen op i himlen og op til sin engel. Der følger en meget personlig beretning om tiden efter lillesøsterens død, og den smerte man som mor oplever i den situation, hvor man samtidig skal hjælpe de levende børn videre.

I bogen fortæller Helle også om sit arbejde med andre børn, der har mistet i sorggrupper – eller savnegrupper, som hun foretrækker at kalde dem. Bogen giver her inspiration til, hvordan vi som voksne kan skabe det kreative rum, som børnene har brug for til at bearbejde deres sorg på deres måde.

Som bogens titel antyder kan der opstå glæde på den anden side af et tab. Døden kan også være livsbekræftende for dem, der står tilbage og mærker livet fra en helt ny og intens side. Midt i sorgen kan vi lære meget om vores egne og familiens værdier og føle os skattet af vores omverden i form af den omsorg, vi mødes med fra andre.

At finde glæden i at miste kan virke provokerende, men bogen skal dog ikke læses som en bagatellisering eller måske endnu værre en romantisering af døden. At Helle overhovedet har haft behov for at skrive denne bog og også fremhæver, at det har taget hende 11 år at komme til en accept af sin datters død viser, hvor meget hvert enkelt menneske fylder i sin omverden – måske meget mere end vi til daglig går rundt og forestiller os.

Med denne bog i hånden kan vi om ikke andet hjælpe vores børn igennem sorgen på en måde, som giver mening for dem. Ligesom fødselsdagseventyret giver børnene en tryghed i, hvordan de er kommet til verden, kan det omvendte fødselsdagseventyr bane vejen for en accept af dødens uafvendelighed. Den kan give inspiration til, hvordan det kan gribes an, ved dødsfald i familien eller tæt på med praktiske og kreative ideer til konkrete aktiviteter.

Jeg kan varmt anbefale alle forældre – og professionelle, der arbejder med børn i deres hverdag – at læse bogen, for at være forberedt, når det bliver nødvendigt at ledsage et barn i sorg. Jeg har flere gange stået i en situation, hvor jeg har skullet fortælle mine børn at et menneske, som har betydet noget for dem, er død. Jeg har hver gang haft svært ved at finde de rigtige ord og har efterfølgende følt, at det sagte kom til at fremstå enormt brutalt. Helles bog har givet mig ny inspiration til, hvordan det kan gribes an næste gang. Tak for det.

Bogen kan købes på forlagets hjemmeside eller i Audonicons Bogudsalg.

→ Gåde: Gartneren

En gartner har fået en vanskelig opgave: En kunde beder ham om at plante 10 træer i 5 rækker. I hver række skal der plantes 4 træer.

Løsning sidste udgave: Griberen

Vinderen forrige udgave: Inger, 6. klasse

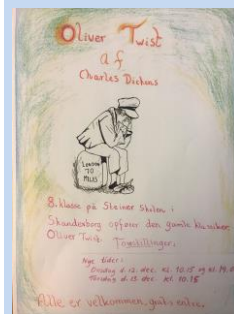
Svar til faellesflyveren@gmail.com, så vinder du måske!

OpslagsTavlen

Audonicon:

Julekoncert
AUDONICON
Grønnedalsvej 14 - 8660 Skanderborg
Søndag den 9. december 2018, kl. 15.00
Julemusik fra alverdens lande
AUDONICON's fantastiske koncertsal vil søndag den 9. december danne rammen omkring stemningsfulde klange, når 70 korsangere ledsaget af 10 professionelle musikere fremfører kendte som nyere julesange
Medvirkende:
Søllingløret og Skarup-Tivlum Koret
ledsaget af professionelle musikere
Organ: Mads Jørgen Touborg
Piano: Kajper Mette Sørensen
Entré: 75,- Kr.
Billetter til børn sælges på koncertdagen ved indgangen fra kr. 14,00
Kommunen sponsoreret af: Tivoli-Fonden, Kulturpuljen Skanderborg Kommune - Dansk Kulturfond

Skolen:

Obs - nye spilletider!!

På grund af omfattende sygdom og frafald i 8. klasse i denne uge, udsættes premieren på skuespillet "Oliver Twist".

Forestillingerne kan nu nydes onsdag d. 12. december kl. 10.15 og kl. 19.00 samt torsdag d. 13. december kl. 10.15. Det er stadig gratis, alle er velkomne og vi glæder os til at ser jer ☺

→ **Deadline:** Inden weekenden, eller efter aftale. Send indlæg til faellesflyveren@gmail.com eller brug forældre-intra eller sms 24 42 92 83. Relevante privatannoncer medtages gratis i det omfang, pladsen tillader (kun 1 spaltebredde).

→ **Redaktion:** Ansvarshavende redaktør: Oliver Wolgast. Øvrige: Stig Bredholt Bahnsen, Anne Katrine Wolgast, Bente Foged Madsen, Lars Thetmark

→ **Fællesflyveren** er et uafhængigt medie, lavet af frivillige. Indholdet udtrykker ikke nødvendigvis institutionernes holdning. Den udkommer så vidt muligt onsdag undt. ferier.